

Ekosofias Nyhetsbrev

FEBRUARI 2023 – TRETTIFÖRSTA ÅRGÅNGEN

VAR FEMTE VÅTMARK PÅ JORDEN FÖRSVUNNEN

En femtedel av alla världens våtmarker har försvunnit sedan 1700-talet. Det visar en jättelik kartläggning av internationella forskare. Det är mindre än befarat, men gör ändå experter oroliga.

Norra Europa, främst Sverige och Finland, är det område som förlorat mest skogsklädda torvmarker i hela världen. Samtidigt är det de våtmarkerna som bundit störst lager av atmosfärisk koldioxid.

– Studien visar tydligt hur vi i Sverige och Finland sticker ut genom att ha klart mest dikning av skogstäckta torvmarker. I de flesta andra delar av världen dominerar förlust av andra våtmarkstyper, som dränerats för att öka andelen jordbruksmark, men också för att omvandlas till risfält eller för att få mer mark att bygga hus på, säger Gustaf Hugelius vid Stockholms universitet.

Dock finns fortfarande stora relativt orörda torvmarker kvar främst i Nordamerika och Ryssland. De hotas dock av klimatförändringar, med tinande permafrost och torka.

– Den sammanlagda bilden är att flera parallella åtgärder behövs för att rädda våtmarkerna. Förutom att snabbt minska mänskliga utsläpp behöver vi skydda orörda våtmarker, arbeta för att fasa ut aktivt skogsbruk på dikade torvmarker och samtidigt restaurera dränerade våtmarker.

Världens våtmarker kan liknas vid naturens njurar. De renar miljögifter, stoppar klimatutsläpp och övergödning och ger liv till ett myller av djur och växter.

DJUR DÖR I TORKAN: "GÅR TILLS DE DUKAR UNDER"

Bilder av döda giraffer, zebror och elefanter vittnar om torkans förödande konsekvenser för Kenyas vilda djur. Sällsynta arter riskerar att försvinna helt.

– Det är väldigt, väldigt skrämmande. Som min kollega i Kenya sade – vi står och ser en kollaps av hela ekosystemet, säger Allan Carlson, naturvårdsexpert på Världsnaturfonden WWF, och tillägger:

– Det är inte bara det att man ser elefanter, zebror eller giraffer som ligger döda. Djuren är så försvagade att de kommer att dö i veckor och månader framöver.

Den svåra torkan på Afrikas horn, till följd av väderfenomenet La Niña, är inne på sitt fjärde år. 22 provinser i Kenya är påverkade – vilket motsvarar ungefär halva Sveriges yta. Hårdast drabbade är de nordliga och östliga delarna av landet samt grannländerna Etiopien och Somalia.

– Torkan har förvärrats och krisen är djupare än den var i december då det såg riktigt, riktigt illa ut. Det finns ingen ljusning i sikte, säger Allan Carlson.

Svenska Dagbladet

FORTSATT ÖKADE METANUTSLÄPP 2022: "DET FINNS BARA INGEN URSÄKT"

Metan står för cirka 30 procent av den globala temperaturökningen sedan den industriella revolutionen. Gasen försvinner snabbare än koldioxid men är en mycket kraftfullare växthusgas under sin korta livslängd. Att minska utsläppen av metan är ett av de mest effektiva sätten att begränsa den globala uppvärmningen och förbättra luftkvaliteten på kort sikt. Årets rapport innehåller även metanutsläpp från kolgruvor och åtgärder för att halvera dem.

– Vår nya Global Methane Tracker visar att vissa framsteg görs men att utsläppen fortfarande är alldeles för höga och inte sjunker tillräckligt snabbt – särskilt som nedskärningar av metan är bland de billigaste alternativen för att begränsa den globala uppvärmningen på kort sikt. Det finns bara ingen ursäkt, säger IEA:s vd Fatih Birol i en kommentar.

·EKOSOFIA·

Han kommenterade även effekterna av den stora explosionen på gasledningen i Östersjön förra året.

– Explosionen i Nord Streams pipeline förra året släppte ut en enorm mängd metan i atmosfären. Men normala olje- och gasoperationer runtom i världen släpper ut samma mängd metan som Nord Stream-explosionen varje dag.

ÄNNU INGA TECKEN PÅ ATT OZONSKIKTET ÅTERHÄMTAR SIG

Trots att Montrealprotokollet varit i kraft i mer än 30 år syns fortfarande inga tecken på att ozonskiktet är på väg att återhämta sig, i alla fall inte över Sverige. Det enligt mätningar gjorda av SMHI. Dock visar en FN-rapport på något mer positiva resultat.

I en ny FN-rapporten hävdas att 99 procent av de kemikalier som påverkar ozonskiktet negativt nu fasats ut och att det syns tecken på att ozonskiktet är på väg att återhämta sig. Prognosen är att det runt år 2066 hamnar på samma nivåer som före larmet på 80-talet.

Men Johan Mellqvist, professor på Chalmers, är kritisk till den slutsats som FN-rapporten kommit fram till.

– Våra mätningar visar ingen återhämtning av ozonskiktet och det är inte tid att luta sig tillbaka. Beräkningarna av ozonskiktets återhämtning bygger på modeller, men sambanden är komplicerade och ingen modell är ofelbar.

– Jag tror att det finns ett behov av positiva nyheter i det här sammanhanget, säger Johan Mellqvist. Men FN-panelen tenderar att ta ut segern i förskott och det kan få allvarliga effekter. Vi måste fortsätta bevaka det här noga i många decennier ännu.

Svt

KRIGETS MILJÖEFFEKTER: "VI KOMMER VÄCKA ÅTAL MOT RYSSLAND"

Nästan 470 miljarder svenska kronor. Det är det ekonomiska värdet av alla miljöskador som Rysslands invasion av Ukraina hittills har kostat.

Den 24 februari hade det gått ett helt år sedan Ryssland invaderade Ukraina och en kolonn med stridsfordon åkte mot Kiev. Sedan dess har ofattbar sorg och förödelse drabbat landet – och det gäller även miljön. Efter att människor och vilda djur dött, skadats eller flytt undan striderna finns miljöskadorna kvar i form av förgiftade jordar, uppbrunna skogar, förorenat vatten – och kanske radioaktivitet som läckt ut.

Ukraina är ett av få länder som har kriminaliserat ekocid, i Ukrainas lagstiftning definierat som massförstörelse av flora och fauna, förgiftning av luft- eller vattenresurser och andra handlingar som kan orsaka miljömässig katastrof. Ukraina kan komma att bli det första landet där krigsbrott mot miljön, och även storskaliga miljöskador som en sidoeffekt av krigsföringen, kan leda till brottsåtal i nationell och internationell domstol.

– Vi tror att effekterna av det här kriget på miljön tyvärr kommer att uppfylla kriterierna för miljökrigsbrott och ekocid, genom att vara långsiktiga, allvarliga och vidsträckta. Jord, vatten och luft har förorenats. Vi ser att de länder som deltog i andra världskriget fortfarande har förorenade områden som de inte kan använda. Vi måste erkänna att det kommer att ta dussintals år att hantera effekterna av markföroreningar. Många sjöar och floder har också förorenats. Så vi förstår tyvärr att vi står inför långsiktiga miljökonsekvenser av kriget, säger Maksym Popov, rådgivare till Ukrainas riksåklagare när det gäller krigsbrott mot miljön i en videointervju med Aktuell Hållbarhet.

– Just nu har åklagarkontoret 11 fall av ekocid på sitt bord, det vill säga massförstörelse av flora och fauna, förorening av vatten och luft och även andra handlingar som kan orsaka miljökatastrof. Vi väcker åtal i de här fallen. Sju av fallen gäller missilattacker på oljedepåer och oljelager runtom i Ukrainas territorium inklusive Kiev-regionen. Andra fall gäller bland annat attacker på kärnanläggningar, både kärnkraftverken i Tjernobyl och Zaporizjzja och ett forskningsinstitut i Charkiv vars område har träffats, säger Maksym Popov.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR KAN ORSAKA "MASSUTVANDRING AV BIBLISKA PROPORTIONER"

Högre havsnivåer kan tvinga nära en miljard människor bort från sina hem i framtiden. FN:s generalsekreterare António Guterres varnar för att det blir "en massutvandring av bibliska proportioner" om inte världen agerar nu, rapporterar The Guardian.

I ett tal till FN:s säkerhetsråd uppmanade generalsekreterare Guterres återigen medlemsländerna att ta klimatfrågan på allvar.

Bland annat efterfrågade han lägre maxtak för koldioxidutsläpp, ökat fokus på att motverka fattigdom i områden som befars att drabbas värst av klimatförändringarna och nya, internationella laginitiativ tänkta att skydda individer som lämnas hemlösa till följd av klimatkatastrofer.

Misslyckas världssamfundet med att ta de nödvändiga stegen står vi inför en global säkerhetskris med "dramatiska följor", enligt honom.

– Lågt belägna samhällen och till och med hela länder kan försvinna för alltid. Vi skulle se en massutvandring av bibliska proportioner. Och vi skulle se en allt hårdare kamp om färskvatten, landmassor och andra resurser, sa Guterres inför säkerhetsrådet, enligt The Guardian.

Guterres fortsatte med att yrka för att mänskliga rättigheter inte heller får glömmas bort, bara för att världen står inför nya sorters kriser.

– Folks mänskliga rättigheter försvinner inte bara för att deras hem gör det, sade han, och tillade att detta inkluderade "internationella flyktingrättigheter."

VIND OCH SOL EU:S FRÄMSTA ELKÄLLA 2022 FÖR FÖRSTA GÅNGEN NÅGONSIN

Vind och sol levererade mer av EU:s el än någon annan källa för första gången någonsin 2022. Tillsammans stod de för en rekordstor femtedel av EU:s el 2022 – en större andel än gas eller kärnkraft, enligt en rapport från klimattankesmedjan Ember. Rekordtillskott av ny vind och sol 2022 hjälpte Europa att överleva en "trippelkras" skapad av restriktioner för rysk gastillförsel, ett fall i vattenkraft orsakat av torka och oväntade kärnkraftsavbrott.

BOSTADSBOLAGET SATSAR PÅ STORT LIKSTRÖMSNÄT FÖR SOLEL

Med hjälp av lokala likströmsnät kan egen solcellsproducerad el delas mellan fastigheter och användas där den bäst behövs. I Bostadsbolagets fastigheter i Norra Biskopsgården i Göteborg sker nu en storskalig satsning på tekniken som inkluderar hela åtta kvarter. Bättre avkastning på investering och lägre belastning på elnätet. Det är två fördelar med Power Share, en ny teknik, som binder samman elsystemen i byggnader inom samma kvarter.

Den stora fördelen för Bostadsbolaget är att den egenproducerade elen kan användas där den behövs som bäst, oavsett vilket tak som solcellerna sitter på eller i vilket av husen elen förbrukas.

Att kunna kombinera solceller med smart energidelning ses inte minst som en stor fördel när det gäller att avlasta ett ansträngt elnät. Göteborgs Energi spår att effektbehoven i Göteborgs stad kommer att fördubblas de närmaste 15 åren.

PowerShare gör att det blir lägre belastning i elnätet eftersom behovet av att leverera el till området minskar. Då produktion av solet även orsakar trängsel i nätet innebär den ökade graden av egenanvändning också att det blir möjligt att integrera mer solet i nätet från närliggande anläggningar.

SKÖVDEBOSTÄDER FÅR DISPENS: HYR UT PERSONALBILAR TILL HYRESGÄSTERNA

Skövdebostäder blir det första bostadsbolaget som får dispens från regeringen för att hyra ut sina personalbilar till hyresgästerna, utan att behöva klassas som biluthyrare. Därmed slipper bilarna stå outnyttjade stora delar av dygnet.

Dispensen innebär att Skövdebostäder numera kan hyra ut sina bilar till hyresgästerna på kvällar och helger. Det finns i dag hundratusentals sådana, så kallade bruksbilar runt om i landet, som huvudsakligen enbart används under kontorstimmar.

Hittills har de bostadsbolag som velat hyra ut dem stoppats av en regel som klassat dem som biluthyrare. Det är reglerna för yrkesmässig biluthyrning som sätter stopp för bostadsbolag och andra som vill hyra bilar. Det har påtalats av Transportstyrelsen som i över tio års tid velat skrota regelverket.

Dagens Industri

HÄR HAR ELLASTBILAR FÖRETRÄDE

APM Terminals Gothenburg inför en ny lösning 1 mars som innebär att ellastbilar ges möjlighet till företräde genom att passera APM Terminals via ett reserverat körfält. Väl inne på terminalområdet tilldelas de också prioriterad hantering. – På APM Terminals är hållbarhet en av grundpelarna och vår egen containerhantering är fossilfri sedan flera år. Många åkerier har nu börjat elektrifiera delar av sin lastbilsflotta, en satsning som vi vill vara med och stötta. Även om vägen till helt fossilfria lastbilstransporter är lång, hoppas vi att det här upplägget kan fungera som en sporre och ett litet steg på vägen, säger Brian Bitsch, kommersiellt ansvarig på APM Terminals Gothenburg.

BRITTISK STORBANK BEDÖMER GRÖNMÅLNING SOM AFFÄRSRISK

Den brittiska storbanken HSBC klassar grön målning som en affärsrisk, för den egna verksamheten liksom för andra banker. Det beskedet ger man i samband med släppet av den senaste årsredovisningen.

– Om det uppfattas som att vi vilseleder intressenter kring våra affärer, eller om vi misslyckas med att nå våra nettonollmål, så kan vi drabbas av betydande ryktesskador som påverkar våra inkomstmöjligheter och potentiellt också tillgången till kapital, skriver HSBC i sin rapport.

Banken skriver också att grön målning är en "viktig risk som växer fram nu och som troligtvis kommer växa i betydelse när vi utvecklar våra produkter och vårt arbete med att nå våra nettonollmål".

Under början av året kommer signaler från finansvärlden om att grön målning tas på större allvar, bland efter att (visserligen små) bötesbelopp ålagts finansbolagen Goldman Sachs och Bank of New York.

SHELL-DIREKTÖRER PERSONLIGEN STÄMDA FÖR "BRISTFÄLLIG" KLIMATSTRATEGI

Fordringsägare ClientEarth säger att oljebolagets plan utsätter företaget för ekonomisk risk när världen övergår till ren energi. Direktörerna för oljefjätten Shell stäms personligen för sin klimatstrategi, som enligt de sökande är otillräcklig för att nå klimatmålen.

Miljöadvokaterna ClientEarth har lämnat in stämningsansökan mot de 11 direktörerna till Högsta domstolen i England. Det är det första fallet i världen som försöker hålla företagsledare ansvariga för att inte ha förberett sitt företag ordentligt för nettonollövergången, sa ClientEarth.

ClientEarth, som har ett symboliskt aktieinnehav i Shell, stämmer enligt UK Companies Act och stöds av en grupp stora pensionsfonder och andra institutionella investerare. Det hävdar att en global övergång till koldioxidsnål energi är oundviklig när världens regeringar agerar för att avsluta klimatkrisen och att Shells misslyckande med att gå tillräckligt snabbt hotar företagets framgång och skulle slösa bort sina investerares pengar på onödiga fossila bränsleprojekt.

Övergången till en koldioxidsnål ekonomi är inte bara oundviklig, det sker redan. Ändå framhårdar styrelsen med en omställningsstrategi som är fundamentalt bristfällig, trots styrelsens juridiska skyldighet att hantera dessa risker.

På lång sikt ligger det i företagets, dess anställdas och dess aktieägares – liksom planetens – bästa intresse att Shell minskar sina utsläpp hårdare och snabbare än vad styrelsen för närvarande planerar. Internationella energigiganterna sa 2021 att inga nya olje- och gasprojekt var förenliga med nettonollutsläpp år 2050.

Nest, Storbritanniens största tjänstepensionssystem med 10 miljoner medlemmar, har ställt sig bakom stämningen.

·EKOSOFIA·

– Investerare vill se åtgärder i linje med den risk som klimatförändringarna utgör och kommer att utmana dem som inte gör tillräckligt för att ställa om sin verksamhet, säger Mark Fawcett, Nests investeringschef. Vi hoppas att hela energibranschen tar ställning och agerar.

The Guardian

KOMPETENSBRIST BAKOM BRISTANDE HÅLLBARHETSARBETE

Bristen på kompetent personal är en avgörande orsak till att fyra av tio företag saknar hållbarhetsstrategi. Det visar en undersökning av Manpower där 770 bolag tillfrågats om sitt hållbarhetsarbete.

Endast sex procent av företagen uppger att de har ett heltäckande hållbarhetsarbete.

33 procent uppgav i undersökningen att de i dagsläget saknar mål och – strategier, men har för avsikt att ta fram sådana.

Varför har då inte fler företag kommit längre med hållbarhetsarbetet? 95 procent av de som inte kommit så långt uppger att de saknar rätt hållbarhetskompetens och fyra av tio företag uppger att de planerar att anställa medarbetare för att hantera frågor inom miljö, socialt ansvar och styrning.

NY ERA AV "MEDVETNA KLIMATAVHOPPARE" I NÄRINGS-LIVET

Drygt hälften av de anställda skulle överväga att säga upp sig om företagets värderingar inte stämde överens med deras egna. Det visar en ny undersökning som också hävdar att vi går in i en era av "medvetna klimatavhoppare".

Anställda kommer att lämna företag som misslyckas med att visa upp starka värderingar relaterat till samhälls- och miljöfrågor. Det skriver Paul Polman, Unilevers tidigare vd, när han presenterade sin nya rapport.

Net Positive Employee Barometer undersökte hur drygt 4 000 arbetare i USA och Storbritannien resonerar kring företagets värderingar. Studien fann att de flesta vill arbeta i företag som har en positiv inverkan på världen. Men även om många anställda vet att deras företag vidtar vissa åtgärder för att möta samhälls- och miljömässiga utmaningar, säger två av tre att det fortfarande inte räcker. Drygt hälften uppger att de skulle överväga att avgå om företagets värderingar inte överensstämmer med deras egna, en tredjedel säger att de redan har gjort det.

– Glöm "quiet quitting", vi går in i en era av medvetna klimatavhoppare, det säger den nederländska affärsmannen Paul Polman, som står bakom undersökningen. Företagsledare missar hela bilden av vad anställda vill ha och behöver.

– Missförstå mig inte: de många studierna som säger att människor vill ha bättre lön, mer flexibilitet och bättre välbefinnande är helt rätt. Men hur är det med det faktum att många människor, utöver pengar och flexibilitet, också längtar efter jobb som erbjuder förverkligande, i företag som försöker åtgärda världens problem, snarare än att skapa dem, säger han i en kommentar.

– Anställda vill vara en del av uppdraget att förbättra sitt företags inverkan på omvärlden. Deras erbjudande om samarbete är en fantastisk möjlighet för de vd:ar som är redo att agera. Lita på mig, om någon är redo att sluta sitt jobb på grund av sina värderingar och för att de tror att företag kan tjäna pengar samtidigt som de gynnar människor och planeten, så är det någon som du förmodligen inte vill förlora, avslutar Paul Polman.

Miljö&Utveckling

TEKNIKKONSULTENS NYA DRAG

– DELTAR BARA I HÅLLBARA PROJEKT: "BLIVIT LÄTTARE ATT REKRYTERA"

Teknikkonsulten Cowi tackar numera nej till att exempelvis bygga naturgasterminaler eller raffinaderier. Bolagets Sverige- vd Anders Wiktorsson berättar i Aktuell Hållbarhet om den nya strategin – som redan ger positiva effekter hos företaget. Inom 3–5 år ska alla koncernens intäkter komma från projekt som driver hållbarhet och där koncernen alltså hjälper sina kunder att bli mer hållbara, det beslutade koncernledningen för ett år sedan.

·EKOSOFIA·

- Vi som leder bolaget och våra medarbetare känner en tydlig ansvarskänsla, vi vill driva bolaget på ett ansvarsfullt sätt och bidra till en hållbar värld. Det är också ett affärsmässigt beslut, vi ser att för att ett företag ska vara relevant i framtiden måste vi utveckla vårt bolag.

Ett delbeslut är att omgående sluta gå in i nya projekt som handlar om fossila bränslen.

- De projekt som pågår slutför vi. Men vi kommer inte gå in i nya projekt, säger Anders Wiktorsson till Aktuell Hållbarhet.

- Efter beslutet har det blivit lättare att rekrytera och våra kunder tycker att vi har tagit ett modigt beslut. Vi tror att beslutet kommer göra oss attraktivare som arbetsgivare, växa bolaget snabbare och göra oss mer relevanta i framtiden.

ROCKSTRÖM: "VI MÅSTE SKAKA OM EKONOMIN"

"Vinnaren tar allt-kapitalismen" måste bort om mänskligheten ska ha chans till ett drägligt liv på jorden. Det menar klimatforskaren Johan Rockström i en ny bok som beskrivs som "en överlevnadsguide för mänskligheten".

- Vi har allvarlig tidsbrist, och då räcker inget mindre än stora transformationer. Späckad med kurvor och diagram visar boken hur miljökrisen är kopplad till frågor som fattigdom, ojämlikhet och jämställdhet. För att nämna en siffra: Världens rikaste procent släpper ut dubbelt så mycket växthusgaser som den fattigaste hälften.

- Vi har nått så långt i förstörelsen av naturen, utsläpp av växthusgaser och av föroreningar att vi närmar oss punkter där vi riskerar att orsaka ostoppar och självförstärkande skada - där vi ofrånkomligen förlorar Grönlandsisen och Amazonas regnskog, eller ändrar Golfströmmen en gång för alla. Förändringar som gör att vi driver mot mindre och mindre levnadsbara förhållanden på jorden, säger Johan Rockström.

Bokens budskap är både hoppfullt och skrämmande. Det hoppfulla: att det går att ställa om till ett hållbart liv på jorden för alla inom ett decennium. Verktygen finns, liksom det folkliga stödet för de förändringar som behövs, enligt undersökningar som bokens författare hänvisar till. Och det skrämmande: vidden av förändringarna som måste till.

Göteborgs-Posten

OLJEBOLAG GRÖNMÅLAR VIA SOCIALA MEDIER

Sociala medier som Twitter och Facebook sprider falska budskap om klimatkrisen. Det rapporterar den brittiska organisationen Global Witness. Organisationen har uppgifter om att det brittiska fossilföretaget BP har fördubblat sin satsning på grönmålade annonser på Facebook och Instagram under de första sju månaderna under 2022 jämför med föregående år. Organisationen har också undersökt Shells inlägg i sociala medier och konstaterar att Facebooks ägare Meta tillåter Shell att publicera politiska budskap utan att de markeras som sådana. Det trots att det numera finns en brittisk lag som reglerar miljöbudskap, Green Claims Code. Den ska hjälpa företag att sprida miljöbudskap utan att vilseleda konsumenterna. Men enligt Global Witness har Shell och BP fortsatt med grönmålade budskap. Stop Funding Heat som också deltagit i undersökningen föreslår ett regelverk som motsvarar det som finns för tobaksreklam. Fossilindustrins budskap bör också granskas bättre, anser kampanjorganisationen som grundades år 2020.

WASHINGTON POST TREDUBBLAR ANTALET KLIMATJOURNALISTER

En av världens mest inflytelserika tidningar gör en historisk satsning på klimatbevakning. Washington Post tillkännagav nyligen att antalet klimatreportrar ska tredubblas och ska stationeras över hela världen. Och man har en plan för hur man ska nå ointresserade läsare.

·EKOSOFIA·

För några år sedan var det legendariska mediehuset nära konkursens brant när ägarfamiljen Graham sålde till Amazon-miljardären Jeff Bezos. Sedan dess har tidningen ändrats från grunden. En av första nysatsningarna har varit på techbevakning och nu är det dags för nästa – antalet klimatjournalister tredubblas.

– Vi betraktar klimatfrågan och den gröna omställningen som en av de viktigaste globala nyheterna. Klimatkrisens effekter är synligare än någonsin. Vi försöker förnya och bredda klimatjournalistiken med starka berättelser och med visuell och interaktiv grafik, berättar klimatredaktören Juliet Eilperin. Eilperin leder tillsammans med klimatredaktören Zach Goldfarb det 50-tal av tidningens 1000 medarbetare som enbart bevakar klimatet. Reportrarna är specialiserade på områden som klimatvetenskap, utrikespolitik och näringsliv, men en del jobbar bara med det mer vardagsnära och konstruktiva. Med nya redaktionella vinjetter som "Klimatcoachen" och "Klimatvisionärerna" vill tidningen inspirera och vägleda läsarna, särskilt de som vill fatta mer klimatsmarta beslut i vardagen.

Genom att satsa på det konstruktiva hoppas Washington Post nå en växande grupp mediekonsumenter som kallas "nyhetsundvikarna". Rapportering om krig, klimatkris och energikris blir övermäktig för en del.

– Att då också erbjuda nyheter om de mest innovativa klimatlösningarna och lyfta fram de människor som inspirerar är en kommersiell nödvändighet, säger Zach Goldfarb till SVT.

ARLA FÖRBJUDS ANVÄNDA NETTO NOLL VID VITE PÅ EN MILJON KRONOR

Patent- och marknadsdomstolen går på Konsumentombudsmannens linje och förbjuder Arla att använda uttrycket netto noll klimatavtryck och liknande påståenden i marknadsföring av mejeriprodukter.

Enligt KO har Arla inte lyckats visa att mjölkproduktion inte har en påverkan på klimatet, trots att man marknadsfört den som sådan.

Arla har i sin tur argumenterat att bolaget köpt växthusgaskrediter från klimatkompenserande åtgärder.

Patent- och marknadsdomstolen håller med KO och menar att företagets reklam gett ett missvisande intryck av att produkten inte ger upphov till något klimatavtryck alls, och att man heller inte lyckats visa att företaget kompenserat den klimatpåverkan som produkten orsakar fullt ut.

Att företagets löfte om netto noll bygger på att klimatkompenserande aktiviteter först om 100 år skulle kunna kompensera för det klimatavtryck som mjölkproduktionen ger upphov till, har varit alltför svårt för konsumenterna att ta till sig, anser domstolen.

– Domen är bra eftersom många konsumenter vill handla med hänsyn till miljön, men kan ha svårt att veta vilket klimatavtryck en produkt lämnar. Därför är det extra viktigt att företagen tar sitt ansvar och inte överdriver i reklamen, säger Ida Nyström, processråd vid KO.

VAD ÄR FOSSILFRIA CHIPS?

Ordet "fossilfritt" har blivit allt vanligare på svenska matförpackningar, särskilt i chipshyllan. Exakt vad som kan kallas "fossilfritt" är det dock ingen som vet. Nu ska en gemensam definition tas fram av livsmedelsbranschens aktörer.

I skuggan av omdebatterade begrepp som "klimatneutralt" och "klimatpositivt" har ordet "fossilfritt" blivit allt vanligare på livsmedelsförpackningarna. Exakt vad "fossilfritt" betyder i livsmedelssammanhang finns det dock än så länge inga vedertagna definitioner för. Därför har ett antal aktörer inom livsmedel, lantbruk och miljö nu satt ihop en arbetsgrupp som ska hitta en gemensam definition.

UTBILDNINGAR PÅ PLATS – ELLER PÅ DISTANS

För närvarande planerar vi att genomföra nedanstående utbildningar på plats, i lämplig lokal, i centrala Göteborg.

Med tanke på osäkerheterna kring pandemin och ev förändringar i folkhälso-myndighetens rekommendationer är vi förberedda på att kunna genomföra utbildningarna på distans.

Utöver vid nedanstående tillfällen kan vi enkelt genomföra utbildningarna även vid andra tidpunkter, som bättre passar er verksamhet. Kontakta oss gärna!

Grundläggande miljöutbildning – 9 mars 2023

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – våren 2023

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum –en uppskattad utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Trovärdig miljökommunikation

En halvdags workshop för dig som vill använda miljö- och hållbarhetsargument i reklam och annan marknadskommunikation, utan att riskera s.k. grönmålning. Vi går igenom både principer, standarder och lagstiftning; t ex hur reklamombudsmannen och marknadsdomstolen bedömer. Vi redovisar hur trovärdighet byggs upp, liksom fällor och fel, med egna exempel tillsammans med deltagarnas egna erfarenheter.

Vi går självklart också igenom Konsumentverkets senaste kartläggning ”Miljöargument i marknadsföring på den svenska konsumentmarknaden 2021”, liksom den svenska översättningen av ICC:s riktlinjer för ansvarsfull marknadskommunikation om miljö och klimat.

Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev. Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se